

Pargas stads utlåtande angående avfallstransportsystemet

Stadsstyrelsen 27.04.2020 § 77

Beredare

Samhällsingenjör Matias Jensén, tfn 044 358 5774

Föredragande

Stadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383

fornamn.efternamn@pargas.fi

Sydvästra Finlands avfallshanteringsnämnd förbereder ett beslut om avfallstransportsystem för fastighetsvis avfallstransport gällande fast avfall (brännbart avfall, bioavfall, små metallavfall och glas-, metall-, kartong- och plastförpackningsavfall). Ärendet är under beredning i nämnden. Nämnden ska fatta beslut om man övergår till kommunalt anordnad avfallstransport eller till avfallstransport som fastighetsinnehavaren själv ordnar. Beslutet gäller Aura, S:t Karins, Lundo, S:t Mårtens, Pemar, Pargas kommunområde (fasta Pargas), Pöytis, Rusko (inte Vahto), Salo, Sagu och Åbo.

De, vilkas rätt eller fördel ärendet kan beröra, reserveras tillfälle att framställa anmärkningar och åsikter. Eventuella skriftliga anmärkningar och åsikter skall ställas senast 11.5.2020 till Sydvästra Finlands avfallshanteringsnämnd.

Den regionala avfallsnämndens beslut om att fortsätta med av fastighetsinnehavaren ordnad avfallstransport i de områden som inte har kommunalt ordnad avfallstransport, har i två olika repriser förkastats av högsta förvaltningsdomstolen, nu senast vintern 2020. I domstolens beslutsmotiveringar har lyfts fram att beslutet om att fortsätta med av fastighetsinnehavaren ordnad avfallstransport inte varit i tillräcklig grad utrett och motiverat. Avfallstransporterna i Pargas kommunområde är av fastighetsinnehavaren ordnade och transporterna för den skärgård som tidigare hörde till Pargas, kommunalt ordnad. I Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö är avfallstransporterna kommunalt ordnade.

Enligt avfallslagen (646/2011) 35 § 1 mom. ska kommunen se till att transporterna av avfall som avses i 32 § 2 mom. ordnas i enlighet med antingen lagens 36 eller 37 §, från en mottagningsplats som fastighetsinnehavaren ordnat (**fastighetsvis avfallstransport**).

Enligt 35 § 2 mom. *ska fastighetsvis avfallstransport oavsett metod ordnas så att avfallstransporttjänster tillhandahålls **allomfattande och tillförlitligt samt på skäliga och icke-diskriminerande villkor.***

Enligt 35 § 4 mom. *kan kommunen besluta att fastighetsvis avfallstransport inte ordnas i ett område där kommunikationerna är besvärliga, avfallsinnehavarna är få eller mängden avfall som behöver transporteras är liten, om inte transporten ska anses vara nödvändig av miljö- eller hälsoskäl.*

Enligt 36 § 1 mom. *ska kommunen ordna fastighetsvis avfallstransport, om inte något annat följer av 37 eller 41 § (**kommunalt anordnad avfallstransport**).*

Enligt lagens 37 § 1 mom. *kan kommunen besluta att fastighetsvis avfallstransport ordnas i kommunen eller en del av kommunen så att fastighetsinnehavaren avtalar om den med en avfallstransportör (avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar), om*

1) avfallstransporten då uppfyller villkoren i 35 § 2 mom.,

2) avfallstransporten främjar avfallshanteringens allmänna funktion, stöder utvecklingen av avfallshantering i regionen och inte medför fara eller skada för hälsan eller miljön,

3) beslutets verkningar sammantaget bedöms vara positiva, särskilt med beaktande av konsekvenserna för hushållen och för företagens och myndigheternas verksamhet.

I statsrådets proposition (199/2010) till gällande avfallslag konstateras att det är på kommunens ansvar att säkerställa att tillgång, kvalitet och funktion hos avfallstransporterna av det avfall som kommunen ska ordna uppfylls även då valet av transportör överläts åt fastighetsinnehavaren. Det är härvid även viktigt att beakta att även om fastighetsinnehavaren ges rätt att välja entreprenör så är det enligt lagstiftningen endast i undantagsfall, enligt skilt beslut för fastighetsinnehavaren, valbart att låta bli att ordna fastighetsvis avfallstransport.

I nuläge är en revidering av gällande avfallslag under beredning och enligt förhandsinformation tyder mycket på att endast kommunalt ordnad avfallstransport i och med denna lag kan komma i fråga. Den reviderade avfallslagen förväntas bli klar till slutet av detta år.

I Pargas stad avviker avfallstransportsystemet från de flesta andra kommuner såtillvida att här tillämpas två olika system. Inom fasta Pargas sköts transporten enligt avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar, i Pargas skärgård och i samtliga skärgårdskommundelar (Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö) som kommunalt ordnad avfallstransport. Att inom samma kommun upprätthålla två olika system ger inte den helhetsutveckling och tillförlitlighet som förutsätts enligt gällande avfallslag. Detta kan inverka på uppgörandet av ändamålsenliga transport- och tömningsområden och försätter fastighetsinnehavarna i ojämlig position. Såväl i beslutsfattande, operativ styrning, rådgivning till fastighetsinnehavarna som vid övervakningen måste härmed alltid tas hänsyn till uppdelningen i två olika områden med olika transportsystem.

I vissa delar av området där det till följd av dåliga förbindelser eller svårframkomliga vägar varit svårt att fullt ut förverkliga fastighetsvis avfallsavhämtning och transport, kvarstår ändå kommunens skyldighet att arrangera kompletterande system i form av gemensam- eller områdesvis insamling. Att ordna kompletterande system i kommundelar där transporterna i övrigt sköts som avfallstransport som fastighetsinnehavaren avtalar om, är ofta såväl svårt som kostsamt, eftersom kommunen inte i övrigt har hand om avfallstransporterna i dessa områden. Risken är därför att dessa fastigheter påförs en förhållandevis hög årsavgift för denna kompletterande avfallshantering

som kommunen har skyldighet att arrangera.

Situationen har inte förändrats sedan staden år 2017 gav sitt utlåtande med anledning av den regionala avfallsnämndens beredning av senaste beslut i ärendet.

Kompletterande material Kunnan vastuulle kuuluva jätteenkuljetus Lounais-Suomessa (Arvio jätelain ehtojen täyttymisestä 2017)
SKAL-rapport

Förslag Som sitt utlåtande till Sydvästra Finlands avfallshanteringsnämnd om avfallstransportsystemet beslutar Pargas stad framföra följande:

Avfallstransporterna inom hela Pargas stads område bör vara kommunalt ordnade för att garantera fastighetsinnehavarna heltäckande service och likvärdig behandling, samt för att servicen som helhet skall utvecklas ändamålsenligt utgående från behoven, miljön och med beaktande av ekonomiska aspekter.

I en del av områdena i fasta Pargas, där transporten sköts som avfallstransport som fastighetsinnehavaren själv ordnar, finns behov av kompletterande avfallsservice i form av kommunalt ordnade gemensamma eller områdesvisa insamlingskärl. Även detta påvisar att det inte finns förutsättningar att heltäckande, inom hela Pargas ordna avfallstransporten enligt avfallslagen § 37 som fastighetsägaren själv avtalar om.

Områdesvisa särlösningar inom en enskild kommun, typ den situation som nu råder i Pargas, är inte ägnade att främja avfallshanteringens allmänna funktion eller stöda utvecklandet av avfallshanteringen enligt § 37 avfallslagen.

Vid konkurrensutsättning av transporterna bör områdena delas upp i mindre helheter som enskilda transportföretagare kan ge anbud på.

Beslut Under diskussionen konstaterade Maria Lindell-Luukkonen att Finlands Transport och Logistik SKAL r.f. har gett ett bifogat utlåtande där det bl.a. konstateras att "Avfallstransport ordnad av fastighetsinnehavaren är den mest lämpliga för alla slags avfall. Systemet har på området fungerat bra och kunderna har varit nöjda med servicen." SKAL r.f. har också mera detaljerat motiverat sin ståndpunkt. Därför föreslog Maria Lindell-Luukkonen, understödd av Nina Söderlund, Widar Nyberg, Markku Orell och Mikael Holmberg, att det nuvarande systemet bibehålls.

Ordförande konstaterade att Maria Lindell-Luukkonen under diskussionen hade gjort ett understött förslag. Därför ska stadsstyrelsen rösta om föredragandens förslag och Maria Lindell-Luukkones förslag så att den som understöder föredragandens förslag röstar Ja, och den som understöder Maria Lindell-Luukkones förslag röstar Nej. Omröstningen sker genom namnupprop.

Stadsstyrelsen godkände ordförandens förslag till omröstningsförfarande.

Vid omröstningen gavs

Ja-röster 2
Nej-röster 9

Bilaga

9 Omröstningsprotokollet

Ordförande konstaterade att stadsstyrelsen hade beslutat i enlighet med Maria Lindell-Luukkonens förslag att avfallstransporten också i fortsättningen ordnas av fastighetsägaren själv.

Helena Särkijärvi anmälde avvikande mening till protokollet.

Delgivning

Sydvästra Finlands avfallshanteringsnämnd, miljövårdschefen, teknisk chef,
samhällsingenjören
